



## VIITORUL ROL

### LILIANA LUPAN

Absolventă a I.A.T.C. promoția 1968, Liliana Lupan a debutat cu rolul Titiei Bâlcescu, în capodopera lui Camil Petrescu, *Bâlcescu*, la Teatrul „A. Davila” din Pitești. După scurte stagii la Teatrul Dramatic din Baia Mare și la Teatrul de Stat din Sibiu, actrița pare a se fi stabilit la Teatrul Dramatic din Galați. A fost distribuită, printre altele, în : Fauny (*Adoua față a medaliilor* de L. D. Sirbu), Mariamne (*Avareul de Molière*), Lisetta (*Căsătorie prin concurs*) și Meneghină (*Casa cea nouă* de Goldoni), Judith Anderson (*Discipolul diavolului* de G. B. Shaw), Margot (*Masina de scris* de Jean Cocteau), Fiica Acum și în cele din urmă de Th. Mănescu), Mara (*Simbătă la Veritos* de M. R. Iacoban), Viola (*A 12-a noapte* de Shakespeare), Eva (*Domnul Prințul și sluga sa Matti* de Brecht, rol pentru care a primit un premiu de interpretare), Valeria (*Rugăciune pentru un disc-jockey* de D. R. Popescu), Franziska

(*Frank al V-lea de Dürrenmatt*). Rolurile diverse abordate au deprins-o să uzeze nu numai de incontestabilul ei farmec, ci și de mijloacele expresive inserite într-un registru destul de larg — de la ingenuă comică la ingenuă dramatică. Talentul ei se manifestă liber, spontan, servinduse dezvoltă de unele firese dodindite, ale mizeriei.

„Sunt solicitată, concomitent, de două eroine captivante : Maica cea tineră din piesa intr-un act cu acest titlu a lui Emil Isac și Erji din *Avram Iancu* de Lucian Blaga. Maica cea tineră este o fată închisă în măiestrie de către părinți, spre a o despărți de iubul ei. Forța vitală a personajului va ieși la iveală cu prilejul unei nunți, cind o tânără din sat o va trezi din «somnul neînțeleșit», îspitind-o să urmeze chemarea naturii. Plină de indoicii, dar aspirând din tot sufletul să revină la viață. Maica va ieși pe poartă măiestirii. Ajunsă la nuntă, o va uide pe mireasă.

În cadrul Studioului actorului, împreună cu două colegi, Ioana Cîțu Baciu și Victoria Suchici, sub îndrumarea regizorului Adrian Lupu, vom să aducem în față spectatorilor trei ipostaze ale femininității, desinse, parcă, din piesele lui Federico García Lorca. În ce mă privește, cauți mijloace de expresie corespunzătoare stăriilor sufletești ale eroinei, mă străduiesc să gradez evoluția spre tragie și să scot la lumină lirismul și vitalitatea ei.

Piesa *Avram Iancu* de Lucian Blaga înfățișează, după cum se știe, drama națională română, o atmosferă poetică, ușor misterioasă, învăluind situațiile dramatice.

Erji e o fată nesofisticată, o tânără de o mare puritate. Este un temperament năvalnic, dar plin de sensibilitate, în stare de o profundă înțelegere a luerurilor. Avram Iancu o fascinează ; în sufletul ei se nase admirarea, iubirea, dorința de sacrificiu. Mi se pare deosebit de subliniat faptul că sentimentele ei pentru erou nu pornesc din atracția față de bărbatul tânăr, aurolat de prestigiu războinicului, ci din capacitate de identificare cu idealul, dintr-o maturitate psihică și de gîndire surprinzătoare pentru o fată simpă ; ea știe că lupta moților săraci conducede Avram Iancu este lupta dreaptă a unui popor pentru a se afirma ca națiune.”

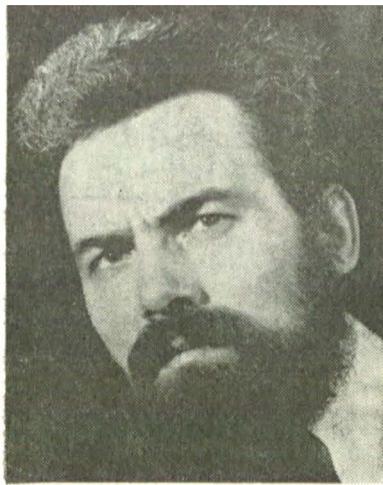
**telex-, „teatrul“ • telex-, „teatrul“ • telex-, „teatrul“**

Am păsit în a doua jumătate a stagiuului curent și — din surse demne de toată increderea — aflăm că planul de premiere teatrale pe întreaga țară a fost realizat în proporție de peste 50%. Desigur, fiindcă multe teatre au oferit spectatorilor cite cinci-sase premiere, compensând, bai să-i spunem, incertitudinea altora. ● Știi că

teatre populare (adică echipe de teatru de amatori cu activitate permanentă, cu plan de premiere, de spectatori și de incasări, cu deplasări și turnee etc.) funcționează în clipa de față? Treizeci și două! Cunoșcind căte ceva din activitatea acestor teatre, FAMMA vă garantează că vorbind despre rețea națională instituțiilor de spectacole din în-

treaga țară, este cazul să acordăm altă prețuire contribuției teatrelor populare.

● Fiindcă veni vorba, cel mai tîrziu teatrul popular a fost inaugurat la Zalău, cu premiera Acești îngerii triști de D. R. Popescu? Regia: Mihai Lungu; Scenografia: Radu Corciova. ● A apărut, în ediție bilingvă,



## VIITORUL ROL

### VISKY ÁRPÁD

Ca în orice profesie, și în teatru, cei care an noacșul de a se forma în preajma maestriilor învăță, în primul rînd, să-și disciplineze talentul, să-și întrețină tonusul creator. Visky Árpád, actor la Teatrul de Stat din Sf. Gheorghe, e un exemplu grăitor în acest sens: încă de la examenul de absolvire a Institutului de teatru „Szentgyörgyi István” din Tg. Mureș, el juca Tartuffe, ca dublură a marelui om de teatru, profesor și animator Kovacs György. Anii în care face parte din trupa de la Tg. Mureș (1966—1975) pot fi considerați un veritabil studiu postuniversitar: repetă ca directori de scenă ca Tompa Miklós, Harg György și are drept parteneri de distribuție strălucitori interpreți, ca Kovacs György, Lohinszky Lorand, Csorba András, Tarr László și. Astfel înceț, revenind la Sf. Gheorghe, el poate contribui cu energie la afirmarea acestui colectiv. Într-adovăr, de perioada cea mai fertilă a Teatrului din

Sf. Gheorghe se leagă și împlinirea personalității artistice a lui Visky Árpád. A jucat: Colibaș (*Sfintul Mitică Blajini* de Aurel Baranga), Miklós (*Dragul meu copii* de Mihésh György), Primaru (*Vizita bâtrânei doamne de Dürrenmatt*), Kurrabi (*Csongor și Tiinde de Vörösmarty Mihály*), Ciriș (*Capul de rătoi* de G. Cipriano), De La Fontaine (*O stea pe rug* de Sütő András), Széchenyi (*In virtej de Veress Dániel*), Tibore (*Bank bán* de Katona József), Eugen (*Noaptea pe asfalt* de Theodor Mănescu), rol care i-a adus premiul pentru cea mai bună interpretare la Festivalul de teatru contemporan, ediția a II-a (1979), de la Brașov. Tulio (*Cinecinea Fundație* de Antonio Buero Vallejo). În această perioadă, actorul a făcut și cîteva incercări de regie.

Veșnic nemulțumit de propriile sale performanțe, într-o permanentă și febrilă căutare creațoare, Visky Árpád își subordonează și de data aceasta expresia spontană a temperamentalui, studiului și încercărilor de rezolvare a problemelor puse de un rol complex: Cain din *Cain și Abel* de Sütő András.

„Autorul l-a conceput pe Cain în polemică față de reprezentarea biblică, devenită tradițională. În dramă, el este primul răzvrătit din istoria omenirii, primul om a căruia conștiință se trezește la gîndire critică, acționeană, luptă pentru ceea ce crede că îl se convine lui și celor ce-i vor urma. Mitudinea contestată a lui Cain nu este negare în sine; el are un ideal — eliberarea de oprirea tiranică, instălpirea omului asupra proprietului său destin, lată, deci, că piesa punte, în termeni simbolului, o problemă tinind de dialectica relației individ-putere-libertate. Această dramă (de nebunie profunzim și de o acintă actualitate) a fost prezentată cu succes de diferite trupe din mai multe țări: sunt convins că vom putea și noi, sub bagheta regizorala a lui Völgyesi András, să ne ridicăm la nivelul partiturii dramatice, al mesajului ei umanist. Credința mea de om de artă și de cetățean este că nu ajunge să traducă opera literară în limbajul scenei, ei trebuie să transmitem publicului și propriul nostru mesaj omenește“.

Maria Marin

## telex-, teatrul“• telex-, teatrul“• telex-, teatrul“

**Săptămîna patimilor** de Paul Anghel. ● Este așteptat în librării — și suntem noi în sine într-o emoționantă așteptare — volumul de croniște teatrale al colegiei noastre Mira Iosif, „Teatrul nostru de toate serile“. ● Ne plac teatrele care fac o bună popularizare spectacolelor lor. Ne place reclama viație, atrăgătoare, mereu împotrî-

tată, pe care o face Teatrul Mic realizărilor sale. Dar, apreciind, că și cum se cuvine, spectacolul cu piesa Plurahid englezesc, parcă nu ne vine să dăm crezare afisului care ne informează că Man Ayckbourn este „cel mai jucat autor englez de comedie“. Poate că cel mai jucat, azi, în Anglia, poate că cel mai jucat autor en-

glez contemporan: căci cel mai jucat autor englez de comedie rămîne Shakespeare, după care vine Shaw, după care... ● Un poet, Gh. Tomozei, elogiază, într-o inspirată tabletă apărută în „Informația Bucureștiului“, programul de sală, „în formula lui ideală, criticind situațile improvizate sau caietele pe“ (Continuare în p. 53)